

A L C

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Święcone na obczyźnie

(J.) Minęły już święta wielkonoce. Nie były one przepojone nastrojem szczególnie radosnym, ale zawsze były to święta spędzone na wolnej ziemi polskiej, między rodakami, między życzliwymi.

Gorzej przeszła Wielkanoc Polakom na obczyźnie.

W Rosji sowieckiej rodacy nasi wogóle nie mieli świąt. Musieli iść do pracy tak jak każdego innego dnia, nie mogli otworzyć, beztrudno pomodlić się w kościele, musieli kryć się z modlitwą, kryć z obrzędem świątecznym, nie mogli poświęcić nawet tego mizernego jadła, na które ich stać było. A iluż spędziło Wielkanoc na Syberji, wygnanych nie carskim, przedwojennym wyrokiem, lecz niedawnym, sowieckim „ukazem”?

Ciężkie święta mieli rodacy w Niemczech, patrząc na dużą część swych bliskich, odzianych w brudne koszule, na młodzież, która po odśpiewaniu „Wesoły nam dziś dzień nastał”, w chwili później przeżył się musiała (lub, co gorsza, chciała) przed dzwinkami Horst Wessellied!

Gorzkim świętami mieli rodacy nasi za Olzą, podejrzewani przez policję i sądy pobratymczego narodu, redukowani, usuwani, traktowani jak obywatele drugiej klasy.

Tradycyjnie ciężko było rodakom naszym na Litwie, szczerym, gnębionym, wywłaszczanym, niewesoło i na „zaprzyjaźnionej” Łotwie, odbierającej dzieciom polskim szkoły polskie.

Smutny nastrój panował i tam, gdzie nie gnębił Polaków ze względu na narodowy. We Francji rzesze robotników naszych wiedzą, że ostatnie już jedzą święcone na ziemi, która dała im pracę, że wkrótce zabraknie gojiny i trzeba będzie wracać „za chlebem” do kraju.

Czy wszystkim tak ciężko za granicami swego kraju jak Polakom? Polakom, którzy nie są ani elementem wicherzycielskim, ani przestępczym, ani groźnym dla państwa, którzy siedzą przeważnie na swojej odwiecznej ziemi, a mimo to (lub właśnie dlatego) znosić muszą prześladowania?

Jakże inna jest mina i buta rozsiadanych w licznych państwach Niemców? Dlaczego tak się dzieje? Bo Niemcy ci czerpią entuzjazm i rozmach z kraju macierzystego, a rozmach ten jest taki, że wiele państw woli nie wszczynać walki z „mniejszością niemiecką”?

Polacy z zagranicy niewiele mogą zaczerpnąć otuchy ze stosunków w kraju macierzystym. Dlatego wiemy ich czempionów do Gdyni i tam dopiero ich twarze rozjaśniają się uśmiechem, rozplaminiają wara.

Polacy poza granicami Polski to bastion nasz, pierwsza linia obronna. Jej siła zależy od tego, jaki materiał duchowy przychodzić będzie do nich z kraju.

Gdy to, co na małą skalę zrobiliśmy w Gdyni, zrobimy wysiłkiem i pracą w całej Polsce, wówczas wesoło na zawsze święta będą miały pokolenia polskie poza Polską.

Włosi w Dessie?

Akrobacje nad Addis-Abeba

Odciecie dostaw wojennych z Sudanu angielskiego

RZYM 14.4. Włoski komunikat wojenny nr. 184.

Marsz naprzód trwa na całym froncie północnym. 22 samoloty włoskie wczoraj unosiły się nad Addis-Abeba przez dłuższy czas, zrzucając odezwy, ale powstrzymując się od działań zaczepnych.

Pomimo to ludność była ogarnięta wielką paniką.

ZAJĘCIE GALLABATU

ASMARA 14.4. Agencja Stefani donosi: kolumna mehari-

Zajścia we Lwowie

Jeden z demonstrantów ranny 2-gi zmarł w szpitalu

Polska Agencja Telegraficzna podaje:

We Lwowie w godzinach przedpołudniowych zgromadziła się przed biurem pośrednictwa pracy przy ul. Świętokrzyskiej większa grupa bezrobotnych, żądając zatrudnienia ich. Gdy przedstawił Funduszu Pracy oznajmił bezrobotnym, że narazie Fundusz nie jest w stanie zatrudnić większej ilości bezrobotnych, część zgromadzonych udała się do magistratu, usiłując wtargnąć na dziedziniec. Funkcjonariusze policji nie dopuścili do tego. Wówczas część bezrobotnych udała się na Plac Akademicki, rozkopany obecnie spowodu prowadzonych tam robót kanalizacyjnych.

Sześciu konnych policjantów usiłowało uspokoić gromadzących

się bezrobotnych, wówczas jednak na funkcjonariuszów policji rzucano kilka kostek brukowych i kamieni. Oddział policji cofnął się w ulicę Akademicką, a jeden z policjantów w obronie własnej użył broni (rewolweru), oddając najprzód 5 strzałów w powietrze, następnie jeden strzał w kierunku atakujących go.

W wyniku strzału ranione zostały dwie osoby spośród demonstrantów. Jeden z nich, 23-letni bezrobotny W. Kozak, po przewiezieniu do szpitala zmarł, a drugi z cięższą raną przeżywa w szpitalu.

Przybyły większy oddział policji rozprószył remonstrantów. Władze prowadzą dochodzenie celem wyjaśnienia przebiegu i wykrycia sprawców zajścia.

Włosi nie boją się wojny z Anglią

PARYŻ, 14. 4. Agencja Havasa w depeszy z Rzymu zwraca uwagę, że stosunki włosko - brytyjskie są znowu w okresie bardzo silnego napięcia. Koła polityczne włoskie stwierdzają powagę położenia, lecz opinia publiczna jest spokojna i nie wierzy w możliwość wojny.

Ten stan umysłów we Włoszech ujawnia się nie po raz pierwszy. Już kilkakrotnie od czasu zatargu włosko - abisyńskiego, stosunki włosko - brytyjskie były silnie napięte. Obecnie Włosi są głęboko przekonani, że oporu Genewy i Londynu nie należy brać na serio, że opór ten osłabnie i że rząd włoski zdoła urzeczywistnić w całości swoje plany, t. j. poddanie całej Abisynji pod władzę i kontrolę Włoch. Opinia włoska jest nawet przekon-

nana, że gdyby wybuchł zatarg zbrojny włosko - brytyjski, Włochy miałyby poważne szanse zwycięstwa. Wojny takiej nie uważają, jak w październiku 1935 r., za akt rozpaczliwy, lecz przeciwnie — żywionoby nadzieję na zwycięstwo.

Przed 4 czy 5 dniami sądzono, że, aby nie rozjrzuć Anglii, wojska włoskie ruszą na Dessie i Addis Abebę, ale zważają się przed marszem na strefę jeziora Tana, jako ośrodka interesów brytyjskich. Tymczasem od wczoraj pierwsze strony gazet głośkich pełne są tytułów takich, jak „Sztandar włoski nad jeziorami Tana” i podają wiadomości o tem, że komunikacja jeziora z granicą Sudanu jest obecnie w znacznej większości w ręku Włochów.

Pożyczka angielska dla Niemiec

ma zahamować zbrojenia Rzeszy

LONDYN 14.4. „Daily Express” donosi, że rząd brytyjski rzekomo rozważa sprawę udzielenia Niemcom pożyczki, w wysokości od 10 do 20 milj. f. szt. Pożyczka ta miałaby stanowić część planu porozumienia europejskiego. Od dłuższego już czasu Niemcy uskarżają się na brak surowców — pisze dziennik. — W Anglii silne są wpływy, przemawiające za udzieleniem Niemcom pożyczki na zakup surowców. Podczas niedawnych obrad w Niemczech szefów międzynarodowych banków emisyjnych, sprawa ta była brana pod uwagę. Prawdopodobne jest — według dziennika — że ewentualnej pożyczce towarzyszyłoby zastrzeżenie, że pieniądze uzyskane z pożyczki nie będą użyte na zakup surowców, niezbędnych do zbrojeń. Dziennik stwierdza jed-

nakże, że przeprowadzenie takiego rozróżnienia jest bardzo trudne. Schacht, który dotychczas stale sprzeciwiał się pożyczaniu pieniędzy zagranicą, podobno obecnie pragnie zaciągnięcia pożyczki.

Na rynku londyńskim notowane są dwie pożyczki rządu niemieckiego, a mianowicie 7 proc. t. zw. Davesa, w sumie 16.554 tys. f. oraz 5 i pół proc. t. zw. Younga, w sumie 11.174 tys. f. Kurs pierwszej spadł do 58 za sto, a drugiej do 38 za sto. Prywatnie długi niemieckie są oczywiście daleko większe. Z tytułu „Stillstandabkommen” należą się grupie banków angielskich 43 milj. f., a inwestowane w pożyczkach publicznych i komunalnych Niemiec sumy drobne oszacowano angielskich wynoszą przeszło 46 milj. f. szt. Nowa pożyczka angielska miałaby na celu skłonienie Niemiec do rezygnacji z planów wojennych.

Prowokacje na defiladzie wojskowej

Huk petard i strzały

w czasie przemarszu wojsk przed prezydentem

MADRYT, 14.4. W czasie defilady wojskowej na Paseo de la Castellana, z okazji rocznicy ogłoszenia republiki zaszły dwa wypadki.

W chwili po rozpoczęciu defilady w pobliżu trybun, gdzie znajdował się prezydent tymczasowy Martinez Barrio i członkowie gabinetu, rozległy się silne detonacje. Publiczność w panice rzuciła się do wyjść. Eskorta prezydenta i kompania piechoty, która właśnie defilowała, sądząc, że nastą-

pił zamach, otoczyły gęstym pierścieniem trybunę rządu. Okazało się, że detonacje spowodowane były przez garść petard, które pękały seriami jedna po drugiej z wielkim hałasem, nie wyrządzając żadnej szkody. Oficera, który w chwili zamieszania wyciągnął rewolwer i strzelił, pobito.

W parę minut później, gdy defilowała gwardia cywilna, znowu rozległ się huk. Tym razem były to strzały z rewolweru. Policja zatrzymała pewnego osobnika, którego tłum wskazał, jako sprawcę strzałów, i z trudem uratowała go od lynchu. Aresztowany uodowodnił, że nie strzelał. Nie zdołano wykryć sprawcy strzałów, które raniły w nogę gwardzistę, nie znajdującego się na służbie.

Dalszy przebieg defilady odbył się już bez incydentów. Publiczność na defiladzie była w nastroju nerwowym. O prowokowanie zajść oskarżono faszystów hiszpańskich.

MADRYT, 14.4. W uzupełnieniu wiadomości o panice w czasie defilady donoszą, że w czasie paniki, wywołanej przez strzały, uległo ciężkim obrażeniom dziecko zamieszczone w tłumie. Ogólna liczba ranionych przy tych zajściach

wynosi 3 osoby, aresztowano 4 osoby. Sprawcę wybuchu petard aresztowano.

Również i w Owidio, w czasie świątecznej defilady, doszło do zajść. Przyglądające się z okna uroczystościom dziewczęta wzniósł okrzyk: „Niech żyje Hiszpanja”. Wzięło je za faszystki. Tłum chciał wtargnąć do mieszkania, z którego padły okrzyki. Policja z trudem uspokoiła publiczność, rozpraszając ją. Nieco później doszło do starcia pomiędzy grupą faszystów i socjalistów. Wymieniono kilka strzałów.

Pomimo zaburzeń politycznych odbyły się w całym kraju tradycyjne obrzędy wielkanocne, w których brały udział olbrzymie tłumy. W niektórych miejscowościach komunistki i żywiły anarchistyczne próbowaly zakłócić przebieg manifestacji religijnych. Próby te ludność sama likwidowała w zarodku.

MADRYT, 14.4. Na ulicy dokonano zamachu na sędziego Pedregala, który skazał niedawno studentów-faszystów za udział w zamachu na Jimenez de Asua. Ciężko ranny strzałami rewolwerowymi sędzia zmarł w drodze do szpitala.

Już w piątek przyjeżdża minister Koth

Zapowiedziana przed świętami Wielkiej Nocy wizyta norweskiego ministra spraw zagranicznych Kotha w Warszawie, dojdzie do skutku już w nadchodzącym piątek, 17 bm.

Należy dodać, iż Warszawa stanowi tylko jedno ogniwo w szeregu wizyt dyplomatycznych, jakie minister Koth odbywa w

dłuższej podróży po Europie środkowej i wschodniej.

Min. Koth był już z wizytą w Pradze, Wiedniu i Budapeszcie. Obecnie bawi w stolicy Rumunii, skąd przybędzie do Warszawy. Ostatnim etapem długiej podróży dyplomatycznej min. Kotha będzie Moskwa, gdzie jego wizyta zapowiedziana jest na 20 kwietnia.

Obniżka taryfy na kolejach

Agencja Press informuje, że Ministerstwo Komunikacji prowadzi prace nad rewizją taryfy osobowej na polskich kolejach państwowych. Obowiązująca o-

becnie taryfa osobowa ma być obniżona o 25 proc.

Planowane jest, aby obniżka cen biletów jazdy weszła w życie w czerwcu rb.

Szyller Szkolnik przed sądem

bronić będzie honoru wróżby

W jednym z czasopism tygodniowych ukazał się obszerny artykuł, poświęcony osobie popularnego „Jasnovidza i chiromanty” Szyllera-Szkolnika. Pod adresem wróżby użyto szeregu ostrych określeń, a jego działalność nazwano pospolitą oszustwem. Jak wynikało z treści artykułu, Szyller-Szkolnik z procedur „zgadywania” szczęśliwych numerów losów loteryjnych ciągnie olbrzymie zyski, współdziałając z niektórymi kolekturami! Szyller-Szkolnik poczuł się dotknięty tre-

ścią wspomnianego artykułu i wystąpił na drogę sądową ze skargą o zniesławienie. Pełnomocnik prawny wróżby powołał go w charakterze świadków szeregu lekarzy i przedstawicieli świata naukowego, którzy mają stwierdzić, że istnieją jednostki obdarzone nadprzyrodzonymi zdolnościami i wróżbiarstwo niezaw-
szę oznacza wprowadzenie w błąd i oszukiwanie.

Będzie to pierwszy w swoim rodzaju proces o zniesławienie.

Po 6 miesiącach — przedawnienie pretensyj pracowników umysłowych

Izba I — cywilny Sąd Najwyższy ogłosiła zasadnicze orzeczenie dotyczące prawa pracowników umysłowych do uzyskiwania odszkodowań za zwolnienie z pracy bez wypowiedzenia. Sąd Najwyższy uznał, że 6-miesięczny termin przedawnienia

tego rodzaju roszczeń jest terminem bezwzględny, a skarga, która wpłynęła do sądu po upływie tego terminu, jest spóźnioną nawet w tym wypadku, gdy nadana została w urzędzie pocztowym w ostatnim dniu okresu 6 - miesięcznego. (S. N. LC. II 1931/35).

Ciepłej

Wczoraj w godzinach popołudniowych na wybrzeżu i Pomorzu utrzymywała się jeszcze pogoda pochmurna, a w pozostałych dzielnicach Polski nastąpiło rozpoz-

temperatura w ciągu dnia około 15 st. Slabe wiatry południowo-wschodnie i południowe.

Międzynarodowy kongres prasy filmowej

W dniach od 17 do 21 b. m. odbędzie się w Rzymie kongres Międzynarodowej Federacji Prasy Filmowej.

Jako oficjalny delegat Związku Dziennikarzy i Publicystów Filmowych R. P., wyjechał w dniu wczorajszym do Rzymu dr Andrzej Ruszkowski.

Chlapanina nad Baltykiem

HEL, 14. 4. Mieszkańcom wybrzeża polskiego daje się we znaki fatalna pogoda. Już od dłuższego czasu pada deszcz, a półwysep Helski tonie w oparach mgły przez cały dzień. Wiatr dmie od strony zachodniej.

Opad deszczowy ma znacznie jednak większe nasilenie nad morzem, niż na lądzie. Niepomyślna aura odbiła się niekorzystnie na ruchu turystycznym w czasie świąt na wybrzeżu polskim. Nie notowano większego ożywienia samochodowego na autostradzie nadmorskiej, ani na mierzei helskiej.

Jak spędzić urlop?

Stosownie do zasobności kieszeni

Po świętach Wielkanocnych zazwyczaj już zazwyczaj myślę, jak i gdzie spędzić urlop, okres zasłużonego wypoczynku po całym roku pracy, kłopotów i przykrości. Każdy chciałby urządzić sobie jak najlepiej ten jeden w roku miesiąc odseparowania się od szarzyzny normalnych powszednich wydarzeń; pragnienia te niezawsze dają się, niestety, zrealizować, dlatego też lepiej odrzucać nagiąć je do swych możliwości życiowych... i finansowych.

Ludzie, zapadający na zdrowie, potrzebujący letniej kuracji, spędzają urlopy w odpowiednich uzdrowiskach. Na przestrzeni ostatnich lat dalo się zauważyć wreszcie przystosowanie uzdrowisk do ogólnej koniunktury; z jednej strony zmniejszono wygórowane dawniej opłaty klimatyczne, ceny kąpieli, zabiegów i t. d., z drugiej zaś pensjonaty zredukowały niecyfrowe zupełnie ceny za utrzymanie i pokoje. Już doświadczenie roku ubiegłego wykazało celowość tej polityki; w sezonie wiosenny i jesienny, dawniej b. słabe, dzięki tanim cenom pobytu, ściągają do uzdrowisk pokątną liczbę kuracjuszy. Również w tym roku, jak słychać, wiele osób nosi się z myślą spędzenia urlopu w okresie poza sezonem głównym, właśnie z uwagi na znaczną różnicę w kosztach. O ile idzie o ceny pensjonatów w uzdrowiskach na nadchodzący sezon, opłata za dzienny pobyt (pokój i utrzymanie) w dobrym pensjonacie wahać się będzie w granicach od 5 zł. do 15 zł., zależnie od uzdrowiska, sezonu i stopnia komfortu.

Dla osób zdrowych, dla których urlop ma być jedynie odpoczynkiem, nie zaś kuracją, perspektywy są niesłychanie różnorodne. Jak co roku więc tłumy podążają niewątpliwie nad morze, gdzie warunki mieszkaniowe nie uległy wprawdzie znaczniejszej poprawie, ale ceny, dawniej poprostu horrendalne, spadły już w roku ubiegłym do możliwego poziomu. Wyjaśnić tylko trzeba jedno nieporozumienie. Otóż utarło się fałszywe zupełnie przeświadczenie, że nad nasze morze jechać można jedynie w lipcu. Otóż doświadczenie ostatnich lat wykazało, że właśnie czerwiec i sierpień, nawet wrzesień, są tam ciepłe i pogodne, czasem nawet ładniejsze niż lipiec. No i ceny niższe...

Druga fala „urlopowców” popłynie w przeciwnym kierunku, na południe, w góry. Tatry, Beskidy, Czarnohora, jak corocznie, przyciągają tłumy turystów, szukających piękna górskiego krajobrazu, wędrujących od schroniska do schroniska, jak i zwykłych stałych gości stacji klimatycznych i uzdrowisk górskich. W ostatnich latach dalo się zauważyć znaczne zmniejszenie frekwencji w miejscowościach większych i droższych, natomiast duży napływ do uzdrowisk mniejszych, tańszych oraz do letnisk górskich. Szukamy spokoju, ciszy, no i możliwych dla naszej kieszeni cen! W tym roku Zakopane, które ostatnio sezon letni miało dość

słaby, spodziewa się dużego zjazdu w związku z uruchomieniem kolejki na Kasprowy. Niewątpliwie też Huculszczyzna, coraz popularniejsza wśród społeczeństwa, ściąganie pokątny zastęp spragnionych odpoczynku wśród pięknego krajobrazu górskiego.

W związku ze wzmożoną inicjatywą władz i organizacji turystycznych, spodziewać się też należy dużego napływu na Polesie. Ta mało znana południowa część, pod względem malowniczości i różnorodności krajobrazu przedstawia się niezwykle atrakcyjnie; z uwagi na niemal pierwotne warunki i stosunki, Polesie ma też posmak zupełnego egzotyku. Władze i instytucje turystyczne pracują obecnie nad kwestią zapewnienia na tym terenie należytych warunków pobytu. Zapewne, nie będzie tam komfortu, ale będzie przepięknie i bardzo, bardzo tanio. Skie-

rowanie masowego ruchu turystycznego na Polesie, posiadając także olbrzymie znaczenie społeczne i gospodarcze, zładzi może choć częściowo straszną klęskę głodu, jaka dotknęła tę piękną ziemię. Coraz większe zainteresowanie budzi pojezierze Wileńskie, którego malownicze jeziora ściągają już w ostatnich latach liczne rzesze osób, szukających cichego i pięknego ustronia.

Mówiąc o urlopach, nie podobna pominąć i dworów, które poczęły skutecznie konkutować z pensjonatami na całym terenie kraju. Dotknięte ciężkim kryzysem gospodarstwa wiejskie poczęły „łatać” swe budżety, przyjmując w okresie lata płatnych gości. Dwory przemieniły się w ten sposób jak gdyby w pensjonaty. Ale to nie to samo. Warunki życia są zgoła inne, niż w uzdrowi-

sku czy letnisku. Inna atmosfera, inne przyjemności, których nie dostarczą żaden pensjonat. Są dwory skromne, są nawet pałace. Pobytu we dworach mają gorących zwolenników i fanatycznych przeciwników. Prawda jest, jak zwykle, pośrodku; jedne dwory prowadzą swój proceder pensjonatowy dobrze, inne źle. W każdym razie pobytu w dworach są coraz popularniejsze. Ceny za pobyt wahają się od 3 do 8 zł. od osoby dziennie.

Jeśli idzie o letniska podmiejskie, to w tym roku nie wiadzieć czemu, są one naogół drogie i ponadto większość mieszkańców jest już wynajętych. Jak zwykle, na letniska te jada przeważnie rodziny z dziećmi, a mężowie dojeżdżają z miast na niedziele i święta.

Komu budżet pozwoli i kto będzie miał chęć po temu, ten spędzi urlop poza granicami kraju. W pierwszym rzędzie więc wycieczki morskie na naszych statkach, następnie wyjazdy z wycieczkami lub indywidualnie do krajów, do których możliwe jest uzyskanie paszportów t. zw. turystycznych, a więc, jak obecnie do Austrii, Czechosłowacji, Jugosławii, Bułgarii, Rumunii, Węgier, ewentualnie Lotwy, Estonii i Finlandii. Jak słychać, możliwe są w najbliższym czasie nowe restrykcje paszportowe, wobec czego niewiadomo jeszcze, czy w sezonie letnim i do tych krajów wyjazd będzie możliwy.

„Urlopowicze” w roku bieżącym korzystać będą w szerokiej mierze z szeregu ułatwień i pomocy informacyjnej władz, organizacji turystycznych i biur podróży. Projektowany jest szereg ulg, pobytów ryczałtowych i t. d., aby każdy „szary człowiek” zaznać mógł zasłużonego wypoczynku.

P.P.S. i żydzi

wspólnie radzą w Łodzi

Żydowski „Nasz Przegląd” donosi z Łodzi: „W lokalu dzielnicowym PPS. przy ul. Fabrycznej odbyło się posiedzenie międzypartyjne i międzyzwiązkowe, w którym wzięli udział przedstawiciele: PPS, Niemieckiej Socjalistycznej Partii Pracy, „Bundu” oraz zarządów wszystkich klasowych związków zawodowych w Łodzi.

M. in. omawiano możliwość skonsolidowania ruchu robotniczego w Polsce, jednakże żadnych większych uchwał w tej sprawie nie powzięto.

Większą dyskusję wywołała sprawa ekscesów antyżydowskich w różnych miastach Polski.

W tej sprawie przyjęto rezolucję, stwierdzającą, iż propaganda endecka anarchizuje życie w kraju, posługuje się kłamliwymi, demagogicznymi hasłami antysemitycznymi i prowadzi życie społeczne w Polsce na manowce.

W rezultacie postanowiono podjąć energiczną kontrakcję i zwalczać wpływy endeckie w masach robotniczych.

Dwa tragiczne wypadki w kopalni „Wolfgang-Wawel”

KATOWICE, 14.4. W kopalni „Wolfgang - Wawel” w Rudzie wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ 34-letni Augustyn Losa. Losa zajęty był smarowaniem kolejki łańcuchowej i w pewnej chwili został porwany przez zabieraczkę i przy-

ciśnięty do muru. Nieszczęśliwy doznał okaleczeń.

Tegoż dnia popołudniu na kopalni św. Jacka 25-letni Emil Nocoń usiłował zatrzymać wózek kopalniany, uczynił to jednak tak niefortunnie, że doznał ciężkich okaleczeń, od których zmarł

Lekarze niechętnie wyjeżdżają na prowincję

W biurze pracy Izby lekarskiej warszawsko-białostockiej zarejestrowano w ciągu 1935 r. 41 lekarzy poszukujących pracy. Zgłoszono do biura pracy w tym czasie około 98 posad i placówek. W ostatnich czasach frekwencja w biurze znacznie zmalała, spowodu braku obowiązku zgłaszania posad i placówek do biura, wskutek czego wpływają zawiadomienia przeważnie o takich stanowiskach, na które niema kandydatów lub takich, na które kandydat jest potrzebny natychmiast, pozbawiając biuro możliwości wyjazdu na prowincję.

Wielu zgłaszających się bowiem lekarzy, poszukujących pracy, nie posiada jeszcze odpowiedniego wyrobienia do prowadzenia samodzielnej placówki, pozbawiając biuro możliwości wyjazdu na prowincję. Jest rzeczą charakterystyczną, że na posadę w Brzylży natomiast z pensją 300 zł. miesięcznie, wpłynęło 30 podań. Nadto na duże trudności napotykało obsadzenie stanowisk w szpitalach psychiatrycznych; n. p. jedną z takich posad zgłaszano bezskutecznie w ciągu szeregu miesięcy.

Dochody Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie w 1935 r.

Łączne dochody Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie w 1935 r. wyniosły 27.258.946 zł., na co złożyły się: dochody ze składek — 25.829.455 zł., inne dochody ustawowe — 484.199 zł., dochody z nieruchomości 274.676 zł. i różne dochody 665.616 zł. Łączne wydatki Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie wyniosły w 1935 r. 26.041.396 zł., na co złożyły się wydatki na świadczenia — 20.055.092 zł. (77,7 proc. wymia-

ru składek, a ponad 80 proc. wpływów z tytułu składek), koszty administracyjne 2.684.309 zł. (10,4 proc. wymiaru składek), inne wydatki 952.621 zł. i opłata na fundusz subwencyjny — pożyczkowy 2.349.371 zł.). Fundusz ten służy do wyrównywania poziomu świadczeń w różnych ubezpieczalniach, t. j. finansowego wspomagania tych ubezpieczalni, których niskie dochody groziłyby obniżeniem poziomu świadczeń.

Aresztowania wśród ludowców w różnych miejscowościach kraju

Pod zarzutem uprawiania niedozwolonej agitacji aresztowanych zostało w ostatnich dniach szeregu członków Stronnictwa Ludowego. W powiecie Pinczowskim aresztowano szeregu działaczy ludowych, m. in. Emila Kodziewicza i Jana Banie. W Makowie aresztowany został prezes miejscowego Stronnictwa Ludowego. Władysław Jopek, w Jarosławiu ludowiec Jedliński.

Kieszonkowcy w kościołach podczas nabożeństw

W Katedrze przy ul. Świętojańskiej na gorącym uczynku kradzieży schwytano złodzieja kieszonkowego, K. Kuczyńskiego. Na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej w chwili wyciągnięcia

nia papierosnicy Józefowi Flakiewiczowi, zam. przy ul. Przemysłowej 11, zatrzymano znanego złodzieja, senjora swojego fachu (34-letniego Aleksandra Goszczyńskiego, zam. przy ul. Wroniej 35.

„Gdyśmy byli studentami” Audycja radiowa

Kto z nas nie pamięta tych bezkresnych czasów, kiedy to w gronie wesołych kolegów studentów wyruszał w pogodny dzień wiosenny na wycieczkę za miasto, by spędzić tam wolne od nauki popołudnie.

Wspomnienia te odświeży audycja muzyczna Zbigniewa Lipczyńskiego i Kazimierza Wajdy p. t. „Gdyśmy byli studentami”, którą nada Rozgłośnia Lwowska dnia 16. IV. o godz. 20.00.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 14 kwietnia

Dewizy: Belgia 89,35; Holandia 360,60; Kopenhaga 171,25; Londyn 26,26; Nowy Jork 5,81 1/2; Nowy Jork (kabel) 5,81 1/2; Paryż 35,01; Praga 21,95; Szwajcaria 173,15; Stockholm 135,45; Berlin 213,45. Obroty dewizami średnie, tendencja dla dewiz niejednoznaczna. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5,30%; rubel złoty 4,86 — 4,85 1/2; dolar złoty 9,08 — 9,08 1/2; gram czystego złota 5,9244. W obrotach prywatnych marki niem. (banknoty) 141,00. W obrotach prywatnych funty ang. (banknoty) 26,30 — 26,42. Papiery procentowe: 7 proc. poź. stabilizacyjna 61,75 (odeinki po 500 dol.) 62,50 (odeinki po 100 dol.) 63,50 (w proc.); 4 proc. państw. poź. premjowa dolarowa 51,50 — 51,75; 5 proc. konwersyjna 57,00; 6 proc. poź. dolarowa 73,25; 8 proc. L. Z.

Banku Gosp. Kraj. 94,00; 5 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94,00; 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83,25; 7 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 88,25; 8 proc. L. Z. Banku rolno-gosp. 94,00; 7 proc. L. Z. Banku rolno-gosp. 83,25; 4 1/2 proc. L. Z. ziemskie serja V — 43,00; 5 proc. L. Z. Warszawski (1933 r.) 52,75 — 52,50; 5 proc. L. Z. Łódzi (1933 r.) 46,60 — 46,75. Dla pożyczek państwowych tendencja niejednoznaczna, dla listów zastawnych przeważnie utrzymana, dla akcji niejednoznaczna. Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. poź. r. 1925 (Dillonowskie) 92,00; 7 proc. poź. Śląska 68,50 — 69,00; 3 proc. renta ziemiska 61,50; 3 proc. prem. budowlana 25,00 — 25,75; 4 proc. poź. prem. inwestycyjna 52,00 — 51,50.

Mroźna Wielkanoc we Francji, w Niemczech i w Anglii

PARYŻ 14.4. W czasie świąt Wielkanocnych ogarnęła fala mrozów; przeciętna temperatura wynosiła 3 stopnie poniżej zera. Grady i śniegi wyrządziły duże szkody w sadach owocowych. Szczególnie obfite śniegi spadły w Calais,

Nancy, Remiremont, Besancon, Auney i w całym departamencie Loire'y.

W Paryżu i okolicach w czasie świąt termometr wskazywał 1 stopień mrozu.

BERLIN 14.4. Z Mannheimu donoszą, że w Palatynacie spadł w niedzielę śnieg. Drzewa owocowe, które pokryte były już kwieciami, przybrały wygląd zimowy. Liczni wycieczkowicze, którzy przybyli z dalszych stron dla wzięcia udziału w tradycyjnych pochodach wiosennych, musieli z rozczarowaniem wracać do domu.

W nocy z niedzieli na poniedziałek temperatura spadła o kilka stopni poniżej zera, co spowodowało znaczne szkody w sadach i winnicach.

LONDYN 14.4. Wczorajsza zimowa pogoda w Anglii utrzymuje się w większości okęgów również w dniu dzisiejszym. W Szkocji i w wielu okęgach środkowych kraju panowały wczoraj zawiewy śnieżne, jak w czasie największej zimy.

Zgon Cherona

b. min. skarbu Francji

PARYŻ 14.4. Henri Cheron, senator dep. Calvados, były minister skarbu, zmarł dziś o godz. 15-ej w Lisieux, wskutek operacji ślepej кишки, dokonanej w czasie ostrego zapalenia.

Zderzenie samolotów

LONDYN, 14.4. Z Buenos Aires donoszą, że w pobliżu stolicy Argentyny wydarzyła się katastrofa samolotowa, w której zginęły 4 osoby. Dwie awionetki sportowe, wykonujące ewolucje nad lotniskiem Moron w pobliżu Buenos Aires, zderzyły się na wysokości kilkuset metrów i spadły na ziemię. Obsady obu awionetek, składające się każda z pilota i obserwatora, zginęły.

Wartość czystego złota w kwietniu

Minister Skarbu ustalił na miesiąc kwiecień b. r. wartość 1 grama złota na 5 zł. 92,44 gr.

„Żelazne koszule” w Syrii chcą wskrzesić imperjum arabskie

BEJRUT, 14.4. Blok nacjonalistów syryjskich postanowił zorganizować młodzież w dyscyplinowane kadry.

Nowa organizacja młodych patriotów będzie nosić nazwę „Żelaznych koszul”. Uniform ich składać się ma z koszuli i spodni koloru stalowego. Rozdrowienie

będzie oddawane na sposób faszyzowski. Odznaką „żelaznych koszul” jest ramię, trzymające lichtarz z płomieniem. Głównym celem organizacji jest natychmiastowa realizacja zjednoczenia i niepodległości Syrii w granicach naturalnych, a później realizacja imperjum arabskiego.

„Nie chcemy komunizmu!” Demonstracje w stolicy Irlandji

LONDYN, 14.4. W Dublinie doszło wczoraj znowu do zaburzeń. Tłum złożony z około tysiąca osób, wtargnął na salę College Green, gdzie odbywało się wielkie zgromadzenie komunistyczne, i rozprędził zebranych. Zebraniu temu przewodniczył przywódca komunistów irlandzkich William Gallacher, który przybył na salę z obandażowaną głową spowodowaną obrażeniami, jakich doznał w niedzielnej utarczce z Sinfestami. Tłum

wznosił okrzyki: „Nie chcemy komunizmu w Dublinie”. W kierunku stołu prezydalnego rzucano kamienie i butelki. Dopiero interwencja policji zdołała przywrócić spokój.

Do manifestacji antykomunistycznych doszło również przed gmachem partji republikańskiej oraz przed siedzibą loży wolnomularskiej. I tu również policja rozproszyła manifestantów, przy użyciu pałek gumowych.

Naftę dla Włochów magazynuje władca arabskiego Jemenu

BEJRUT, 14.4. Z Sanaa donoszą: Iman Jemenu Jahja czyni przygotowania wojskowe. W obecnej chwili 60 tysięczna armia jemeńska rozłożona jest nad brzegami Morza Czerwonego.

Na żądanie Imana przybył do Jemenu reprezentant wielkiej amerykańskiej fabryki samochodów, celem przyjęcia wielkich zamówień. Równocześnie do Euro-

py wysłano delegata, który ma zakupić większe ilości nowoczesnej broni. Jednocześnie Iman Jahja zakupił wielkie ilości benzyny i posiada ją obecnie 75.000 galonów. Niektórzy wyrażają przypuszczenie, że w razie zakazu wywozu nafty do Włoch, Iman Jahja będzie po wysokiej cenie odstępował swoją naftę Włochom.

Zmiany w M.S.Z.

Dr. Adam Koch z centrali ministerstwa spraw zagranicznych mianowany został z dniem 1-ym lipca b. r. wicekonsulem w konsulacie generalnym Rplitej w Kijowie.

P. Jan Małczyński z centrali ministerstwa spraw zagranicznych mianowany został z dniem 1-go czerwca r. b. wicekonsulem w konsulacie generalnym Rplitej w Opolu.

Dr. Tadeusz Praschil z centrali ministerstwa spraw zagranicznych mianowany został z dniem 1-go czerwca r. b. attaché poselstwa polskiego w Atenach.

P. Józef Gruja, wicekonsul w konsulacie generalnym Rplitej w Kurytybie, odwołany został z dniem 30-ym czerwca b. r. do centrali ministerstwa spraw zagranicznych.

P. Józef Śmieszek, referent Komisariatu Generalnego Rplitej w Gdańsku, odwołany został z dniem 31-ym maja r. b. do centrali ministerstwa spraw zagranicznych.

P. Zygmunt Wierki, 2-gi sekretarz poselstwa polskiego w Atenach, odwołany został z dniem 31-ym maja b. r. do centrali ministerstwa spraw zagranicznych.

P. Antoni Żmigrodzki, radca handlowy ambasady polskiej w Moskwie, odwołany został z dniem 31-ym maja r. b. do centrali ministerstwa spraw zagranicznych.

Wiadomości z toru

Jak prezimowała st. „Lochów”?

Wkrótce już zacznie się sezon wiosenny wyścigowy, przechodzący więc konsekwentnie do opisu stajen. Na pierwszy plan, sądząc z jej wygranych w roku ubiegłym, wysunąć musimy stajnię „Lochów”.

Stajnia ta posiada 23 konie, w tym 14 starszych i 9 dwulatków. Konie prezimowały bardzo dobrze; całość sprawia dodatnie wrażenie. Stajnia „Lochów” zeszła w roku ubiegłym z toru wyścigowego z największą liczbą wygranych. Była ona jednak w tem szczęśliwym położeniu, że posiadała dwa czołowe cracki, jak: Leb w łeb, i Kerry Rock, oraz klasową Garonne — córkę Collaboratora i Dziwo II. Sama ta trójka wygrała pokazną sumę 184.600 zł., co głównie przyczyniło się do zajęcia pierwszego miejsca na liście zwyciężskich stajen. W tym roku sytuacja przedstawia się nie tak różowo, gdyż starty tych dwóch koni są pod znakiem zapytania spowodowanego stanem nóg. Garonne zaś odeszła już do stada. Jednak tak Kerry Rock, jak i Leb w łeb — są w treningu, lecz narazie robią wolną robotę. W najszczęśliwszych okolicznościach utrzymy ją na starcie w sezonie jesiennym.

Ze starszego pogłowia koniowego, w doskonałej kondycji jest Mr. Pinch, koń dobrej klasy, w roku zeszłym zeszły z toru z wygraną 23.500 zł. Należy i w bieżącym sezonie przypuszczać, że swoje wygra, bowiem wiadomo, że wiosną ub. roku wygrał kolejno 5 wyścigów. Augustus Rex w roku zeszłym biegał w sezonie wiosennym bardzo krótko. Wskutek złego stanu nóg został zatrzymany w robocie. Obecnie jest w porządku, a że zaczyna od V grupy, już przy pierwszych swych występach nie powinien napotkać zbyt groźnych dla siebie przeciwników. Bardzo szybka Nalewka i w bieżącym sezonie na odpowiednim dla siebie dystansie będzie trudną do pobicia. Dystansem, na którym ona najlepiej się czuje — jest 1300 m. W roku zeszłym wygrała ona 17.100 zł. Neapol, Nuta i Kubań są to konie niższej grupy i jest wątpliwe, by mogły na większe sukcesy liczyć.

Przejdźmy jednak do 3-letniej

generacji. Wyróżnić tu należy Gaffura, syna kapitalnej Gaffi, który w wieku 2-letnim niczym nie zdradził swej przypuszczalnej klasy. Nie należy jednak zapominać, że konie, które w kar-

jerze dwuletniej były umiarkowanie eksploatowane, niejednokrotnie wykazywały w wieku 3-letnim wybitną klasę. Dalej Motruna, która w wieku 2-letnim wygrała nagrodę 7-tysięczną, potem zaś

jakby się cofnęła, gdyż przy następnych startach nie odegrała żadnej roli. W każdym razie jest ona kłaczą z aspiracjami do klasycznych wyścigów, przeznaczonych dla płci żeńskiej.

Mandzu-ko też jako syn klasowej Bourgoigne, jeszcze „ostatniego słowa” nie wypowiedział. Prawdopodobnie ujrzymy go w pierwszym dniu sezonu wiosennego w „Handicapie Otwarcia”. Dzwon II — również koń bardzo dobrego pochodzenia, dwulatkiem mało eksploatowany, startował ledwie trzy razy, w tem jedno zwycięstwo i jedno platne miejsce. Lawina i Orangade niezmieniły się w swej dwuletniej karierze nie wyróżniły. Nie jest jednak powiedziane, żeby w swej trzyletniej karierze nie odnosiły sukcesów, szczególnie Lawina, której stajnia zapowiada znaczną poprawę.

Stajnia „Lochów” posiada 9 dwulatków. Całość zapowiada się doskonale; wyróżnić tu należałoby półbrata Mr. Pincha, Marapa — syna nowosprowadzonego do Polski Rapace, zajmującego boks reproduktora w stadzie „Lochów”. Sądząc z exterioru i talentu do galopowania powinien zrobić ojcu swemu dobrą reklamę. Wymienić tu wypada jeszcze Pasjansa, syna Bafura i Fortuny II, a zatem półbrata Losa, który był zaliczany do czołowych 2-latków.

Sprawę szczegółowego omówienia dwuletniej generacji rezerwujemy sobie na właściwy czas, t. j. przed początkiem sezonu lódzkiego. Dziś bowiem konie dwuletnie nie są jeszcze ostyżę próbowane, a co za tem idzie, żadnych konkretnych wniosków wysuwać nie można.

Trenerem stajni jest znany w Warszawie François Gill, który ostatnio pracował jako trener w Rumunii, dosiadać koni będzie jego syn, Edward, cieszący się marką najlepszego jockeya w Warszawie. Daje nam to gwarancję, że współpracować będą w porozumieniu, co z rezultacie może wpłynąć bardzo dodatnio na szanse koni.

SPIS KONI ST. „LOCHÓW”

- 6 l. og. gn. Mr. Pinch (Tom Pinch — Marionette);
- 6 l. og. gn. Augustus Rex (Lex — Alderney);
- 5 l. og. c. gn. Leb w łeb (Villars — Rossanda);
- 5 l. og. kaszt. Kerry Rock (Cid Campeador — Rock Lilly);
- 5 l. og. kaszt. Kubań (Balthazar — Strypa);
- 4 l. kl. gn. Nalewka (Mah Jong — Hulanka);
- 4 l. og. gn. Neapol (Mah Jong — Donna Rosa);
- 4 l. kl. gn. Nuta (Mah Jong — Harmonia);
- 3 l. og. szpak. Dzwon II (Villars — Dudzie);
- 3 l. og. gn. Gaffeur (West Nor West — Gaff);
- 3 l. kl. gn. Lawina (Forward — Labora);
- 3 l. og. kaszt. Mandzu-ko (Büwesz — Bourgoigne);
- 3 l. kl. c. gn. Motruna (Büwesz — Fergana);
- 3 l. kl. gn. Orangade (Jus d'Orange — Susie);
- 2 l. kl. gn. Avila (Villars — Crève Coeur);
- 2 l. kl. gn. Deville (Villars — Lorraine);
- 2 l. og. gn. Marap (Rapace — Marionette);
- 2 l. kl. gn. Nola (Chevrefeuille — Fume);
- 2 l. og. gn. Pasjans (Bafur — Fortuna II);
- 2 l. kl. gn. Poctecha (Villars — Celia);
- 2 l. og. kary Raptus (Rapace — Susie);
- 2 l. og. kary Tresto (West Nor West — Tresorière);
- 2 l. og. kaszt. Wawrzyn (West Nor West — Wawra);

Międzynarodowy oszust filmowy aresztowany przez policję w Katowicach

KATOWICE, 14. 4. W szero- kich sferach kupieckich i przemysłowych Górnego Śląska znany był z oszukańczych manipulacji Antoni Pierschalski z Katowic. Sprytny ten młodzieniec założył w Siemianowicach towarzystwo filmowe, którego zadaniem miało być wyszukiwanie nowych gwiazd filmowych. Pod pokrywką tego towarzystwa „nabrał” on wielu kandydatów na gwiazdy filmowe, przyczem poszkodowanych zostało wielu bezrobotnych na kilkadziesiąt tysięcy zł. Poza tem Pierschalski miał na sumieniu wiele innych sprawek oszukańczych m. in. „nabrał” szereg firm handlowych na poważne sumy, ofiarowując im nakręcenie filmów reklamowych.

Gdy Pierschalskiemu palił się na terenie polskiego Górnego Śląska grunt pod nogami, wtenczas zbiegł na Śląsk Opolski, gdzie wstąpił do służby hitlerowskiej. Po Bytomiu paradował w mundurze hitlerowskim a organizację tej oddał w czasie obejmowania władze przez Hitlera w Niemczech wielkie usługi. Natura po- ciągnęła jednak wilka do lasu i

wnet wyszło na jaw, że Pierschalski nadużywał manduritu hitlerowskiego i również popełnił kilka oszustw. Został więc aresztowany, jednak po kilku tygodniowym pobycie w więzieniu niemieckim zdołał w tajemniczych okolicznościach zbiec do Czechosłowacji.

W Czechach udawał on ofiarę teroru hitlerowskiego. Po kilku miesięcznym pobycie w Czechosłowacji, Pierschalski dopuścił się nowych oszustw na szkodę obywateli Czechosłowacji i dlatego został i tam aresztowany.

Obecnie Pierschalski przebywa w więzieniu w Morawskiej Ostrawie, gdzie w najbliższych dniach odbędzie się przeciwko niemu rozprawa główna.

Poza tem zostały przeprowadzone pertraktacje pomiędzy władzami Czechosłowacji a władzami polskimi, w wyniku których Pierschalski zostanie po odcieleniu kary za oszustwa, popołnion na terenie Czechosłowacji, wydany władzom polskim.

Zostanie on odtawiony do dyspozycji sędziego śledczego Sądu Okręgowego w Katowicach.

Święta w Tatrach pod znakiem deszczu i frekwencji

ZAKOPANE, 14. 4. — W okresie świąt Wielkiejnocy panował w Tatrach bardzo ożywiony ruch wycieczkowy. Już na tydzień przed świątami w schroniskach tatrzańskich powynajmowano wszystkie miejsca na okres świąteczny. W Wielkim Tygodniu, a w szczególności w ostatnich dniach przybywali liczni goście, którzy przyczynili się jeszcze bardziej do wzmocnienia ruchu wycieczkowego w górach.

Pierwszy dzień świąt przeszedł pod znakiem zachmurzenia i opadów śnieżnych w górach. Wicczorem tego dnia zaobserwowano rzadkie o tej porze zjawisko atmosferyczne, t. j. błyskawice i

gromy, zakończone deszczem. W drugim dniu świąt zapanała słoneczna pogoda, co przyczyniło się w dużej mierze do wzmocnienia ruchu wycieczkowego w górach. Od samego rana zauważyć można było nieprzerwany łańcuch narciarzy, ciągnących w stronę Kuźnic autobusami.

Również inne szlaki turystyczne, jak np. Dolina Pięciu Stawów, czy Dolina Chochołowska rozbrzmiewały od rożgwaru narciarzy. Warunki dla narciarzy podczas świąt panowały znakomite, tak, że przybyli w Tatry goście mogli się dowoli nacieszyć wiosną w Tatrach.

Mord rabunkowy w Rzeszowie

RZESZÓW, 14. 4. W domu parterowym pod numerem 12 przy ulicy Orzeszkowej mieszkał Alfred Mazurek, właściciel sklepu kolonialnego. Gdy w porze obiadowej przybyła do mieszkającego swego Mazurkówna oczom jej przedstawił się niesamowity widok. Na ziemi zalana krwią leżała nieprzytomna 20-letnia służąca Jadwiga Walna z Zalesia zaś wszystkie rzeczy były porozrzucane. Na wszelki wypadek przez nią krzyk zbiegli się sąsiedzi, którzy skolei zawezwali policję.

Ciężko ranną służącą odwieziono natychmiast do szpitala powiatowego w Rzeszowie, gdzie mimo usilnych starań utrzymania jej przy życiu zmarła o godzinie

23.15 nie odzyskawszy przytomności. Denatka otrzymała dwa uderzenia łepcem narzędziem w głowę, które uszkodziły jej czaszkę oraz oczy.

Przeprowadzone dochodzenia policyjne wykazały, że do mieszkania Mazurków dostali się nie wykradcy dotychczas sprawy, którzy usiłovali zabrać znajdującą się tam gotówkę. Służąca stojąc w obronie mienia swych chlebodawców usiłowała prawdopodobnie wzywać pomocy, a sprawcy obawiając się jedynego żywego świadka swego czynu, zadali mu śmiertelne ciosy, poczem nie zabrawszy już niczego zdaje się spłoszeni przez kogoś zbiegli.

Strajk okupacyjny w fabryce „Metalurgia” w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA, 14. 4. — W Częstochowie w przeddzień świąt wybuchł strajk okupacyjny w fabryce „Metalurgia”. Strajk poprzedzony został zawiadomieniem dyrekcji o obniżce płac. Robotnicy, nie mogąc zgodzić się na obcięcie zarobków, rozpoczęli z dyrekcją pertraktacje, które nie odniosły jednak skutku. Wówczas dyrekcja zagroziła robotnikom, że jeśli nie zgodzą się na obcięcie płac, wymówi wszystkim

pracę i przyjmie nowych robotników, lub zamknie fabrykę.

Zagrożenie utratą warsztatów pracy, a tem samem chleba dla siebie i swych rodzin, robotnicy w ilości 430 rozpoczęli strajk okupacyjny, nie wypuszczając ani nie wpuszczając nikogo do fabryki. Strajk ma przebieg spokojny.

Celem nadania akcji strajkowej większej siły, robotnicy chcą rozpocząć głódówkę

A B C sportowe

PIERWSZE SUKCESY NASZYCH TENISISTÓW W GRECJI

ATENY, 13. 4. W Atenach rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem polskich rakiet. Przez pierwsze dwa dni Polacy uzyskali szereg sukcesów, przechodząc do dalszych rozgrywek. Jedynie Spychała odpadł w drugiej turze po porażce z mistrzem Grecji Staliossem. Wyniki pierwszych dwóch dni przedstawiają się następująco:

Hebda pokonał Gdeckera 6:0, 6:1, a następnie wygrał z Tschladisem 6:1, 6:1.

Tłoczyński odniósł zwycięstwo nad Zachosem 6:0, 6:3.

Spychała zwyciężył Estradidesa 7:5, 6:2, ale przegrał ze Staliossem 3:6, 3:6.

Jedrzejowska walczyła z Greczynką Behar, bijąc ją łatwo 6:1, 6:1.

POZNANSKA WARTA BIJE KILONSKI HOLSTEIN 3:2

Rozegrany w Poznaniu wobec 4000 widzów międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy poznanską Wartą, a kilonśkim Holsteinem, zakończył się zwycięstwem poznanczyków 3:2 (2:1).

HOLSTEIN KŁOŃSKI PRZEGRYWA I W ŁODZI

W poniedziałek bawiła w Łodzi niemiecka drużyna piłkarzy z Kilonji „Holstein”, która rozegrała mecz z LKS. Po nieciekawym i na niskim poziomie przebiegu walki mecz zakończył się zwycięstwem łodzian w stosunku 1:0 (1:0).

WIEDENSKI WACKER BIJE POGOŃ 2:0

W niedzielę rozegrany został we Lwowie pierwszy mecz między wiedeńską drużyną Wacker a Pogonią. Zwycięstwo odniósł wiedeńczyk w stosunku 2:0 (2:0).

W MECZU REWANŻOWYM POGOŃ BIJE WACKER 3:2

Wczoraj rozegrany został we Lwowie rewanżowy mecz piłkarski pomiędzy wiedeńskim Wackerem, a lwowską Pogonią. Zasłużone zwycięstwo odniosła Pogoń w stosunku 3:2 (1:1).

CRAOVIA UZYSKUJE WYNIK REMISOWY Z WEGIERSKIM BUDAI FC

W pierwszym dniu świąt odbył się w Krakowie międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy Craovią a węgierską drużyną Budai FC. Mecz dał wynik nierozstrzygnięty 1:1 (0:1).

BUDAPESTZESKI „BUDAI” PRZEGRYWA Z GARBARNIA

Drugi występ węgierskiej drużyny Budai f. c. w meczu z Garbarnią w Krakowie zakończył się porażką gości w stosunku 2:1 (2:1).

KRAKOWSKA WISLA REMISUJE Z REPREZENTACJĄ ANTWERPII

BRUKSELA, 13. 4. Rozegrany w Antwerpii w ramach międzynarodowego turnieju piłkarskiego mecz pomiędzy krakowską Wisłą a reprezentacją Antwerpii zakończył się wynikiem remisowym 1:1 (1:0). Polacy, dla których bramkę zdobył Łyko, walczyli bardzo ambitnie, kwalifikując się do finału w turnieju.

WISLA NA DRUGIM MIEJSCU W ANTWERPII

ANTWERPIA, 13. 4. W poniedziałek, w drugim dniu międzynarodowego turnieju piłkarskiego w Antwerpii, Wisła spotkała się ze słynną drużyną węgierską Ferencvarosi, która wyeliminowała belgijską drużynę Beerschot 7:1 (2:0). Wisła poniosła porażkę w stosunku 0:3 (0:1).

W ogólnej klasyfikacji turnieju pierwsze miejsce zajął Ferencvarosi. Na drugim miejscu sklasyfikowała się krakowska Wisła. Dalsze dwa miejsca zajęły drużyny belgijskie Beerschot i reprezentacja Antwerpii.

NA BOISKACH PIŁKARSKICH WARSZAWY

W zawodach o mistrzostwo klasy A okręgu warszawskiego Marymont wygrał ze Skrą 3:1 (2:0), a Sarmata zwyciężył Drukarza 2:1 (2:1).

BERLIŃSKI BLAU WEISS WYGRYWA Z BYDGOSKĄ POLONIA

Pierwszego dnia świąt berliński Blau Weiss rozegrał w Bydgoszczy mecz z A-klasową Polonią, bijąc ją 4:0 (2:0).

ZWYCIĘSTWO BERLIŃSKIEGO BLAU WEISS W POZNANIU

Wczoraj berliński Blau Weiss pokonał niespodziewanie Wartę w Poznaniu 1:0 (1:0). Jedyną bramkę zdobył gość, uzyskał w 27 min. pierwszy połowy środkowy napastnik gości Franka.

RUCH BIJE DRESDNER S. C. 1:0

LIPSK, 13. 4. W niedzielę rozegrał śląski Ruch najpoważniejszy mecz na swoim tournée po Niemczech z Dresdner S. C. w Dreźnie, odnosząc zwycięstwo w stosunku 1:0 (0:0). Mistrz polski miał przez cały czas zdecydowaną przewagę nad przeciwnikiem.

TRZECI WYSTĘP RUCHU I NOWE ZWYCIĘSTWO POLAKÓW

LIPSK, 13. 4. W poniedziałek Ruch rozegrał ostatni mecz na swoim tournée w Lipsku z miejscową Fortuną, odnosząc nowe zwycięstwo w stosunku 3:1 (1:1). Niemcy kilkakrotnie usiłowali dojść do głosu, ale ich wystrzeli zostały szybko zlikwidowane przez świetnie grającą drużynę polską.

LEGIA WARSZAWSKA PRZEGRYWA Z POLONIĄ I WARSZAWIANKĄ

Na boisku Warszawianki rozegrany został jedyny poważniejszy w czasie świąt mecz piłkarski pomiędzy Legią, a kombinowaną drużyną Warszawianki i Polonią. Legia, która wystąpiła w osłabionym składzie, poniosła porażkę w stosunku 1:2 (1:1). Bramki dla zwycięzców zdobyli Gwoździński i Ciszewski, a dla pokonanych Gabrysiak.

BIEG NAPRZELAJ W WARSZAWIE

Bieg naprzelaj AZS, rozegrany w parku Paderewskiego, na dystansie 4000 m, wygrał Lisowski (Skr) w czasie 14:08 sek. przed Krupą (PKS).

W biegu pan na 1500 m, zwyciężyła Melchiorówna (niestowarzyszona) w czasie 6:32.

Wewnętrzne zawody lekkoatletyczne AZS zostały ze względu na rozmo- kta bieżnie odwołane.

PORAŻKA ŁÓDZKIEJ MAKABI W WARSZAWIE

W czasie świąt Łódzka Makabi rozegrała dwa spotkania ze stołecznymi drużynami, ponosząc dwie porażki: z Gwiazdą 1:3, z warszawską Makabi 2:4.

POZNANSKA OSTROVIA ODNOŚI DRUGIE ZWYCIĘSTWO W WARSZAWIE

W poniedziałek poznańska Ostrovia rozegrała w Warszawie drugi mecz, tym razem z Gwiazdą, odnosząc drugie zwycięstwo w stosunku 4:0 (1:0).

CSIK BIJE ZNOWU REKORD PLY. WACKI EUROPY

Na zawodach pływackich w Budapeszcie Ferenc Csik ustalił nowy rekord Europy na 100 m stylem dowolnym, uzyskując czas 57,4 sek.

PORAŻKA BOKSERSKIEGO MISTRZA ŚWIATA

Bokserki mistrz świata wagi muszej europejskiej unii bokserskiej, Francuz Valentin Angelmann przegrał niespodziewanie na punkty z Rumunem Aurel Toma po 10-cio rundowej walce w Paryżu.

OSTROVIA POZNANSKA W WARSZAWIE

Poznańska Ostrovia rozegrała w Warszawie mecz towarzyski z Czarnymi, wygrywając 1:0 (0:0).

CRAOVIA TRACI PIERWSZY PUNKT Z MAKABI

Wczoraj Craovia zremisowała z Makabi na meczu w Krakowie tracąc punkt w mistrzostwie klasy A.

MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ PIŁKARSKI NA ŚLĄSKU

W świętochłowickich odbył się dwudniowy międzynarodowy turniej piłkarski z udziałem ligowego śląska, drużyny wileńskiej WKS Śmigły, Vorwaerts z Głiwic i Victorii berlińskiej.

Pierwszego dnia WKS Śmigły pokonał Vorwaerts 4:3 (2:1). W drugim meczu ligowa drużyna śląska zremisowała z Victorią berlińską 1:1 (1:0).

Drugiego dnia wileński Śmigły przegrał nieznacznie i niezasłużenie z berlińską Victorią 2:3 (1:2). W ostatnim meczu turnieju śląsk pokonał Vorwaerts 2:1 (2:0) po niezwykle żywej grze.

DWA MECZE POZNANSKIEJ LEGII W ŁODZI

Poznańska Legia rozegrała dwa mecze na terenie okręgu łódzkiego. Pierwszego dnia w Łodzi z LTSC poznańczycy uzyskali wynik remisowy 2:2. Drugiego dnia w Pabjanicach Legia pokonała miejscową PTC 4:1.

PORAŻKA LIGOWEJ DRUŻYNY DEBU

W ostatnim meczu w Katowicach o puchar zimowy ligowy Dąb przegrał niespodziewanie z Pogonią z Nowego Sącza 1:2.

ZWYCIĘSTWO WROCŁAWSKIEJ HERTY W LESZNIE

W Lesznie odbył się mecz piłkarski rewanżowy między Hertą (Wrocław) a Polonią z Leszna. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny wrocławskiej w stosunku 6:0.

REWANŻ POLONII Z HERTĄ

RAWICZ, 13. 4. Drugi mecz Polonii z Leszną z Hertą wrocławską wygrała Polonia w stosunku 2:1.

WARSZAWA BIJE ŁÓDZ W ZAPASACH

Wczoraj wieczór odbył się w Warszawie międzymiastowy mecz zapasniczy Warszawa — Łódź. Zwycięstwo odniosła Warszawa 15:11. Jest to piąte z rzędu zwycięstwo Warszawy nad Łodzią na 7 rozegranych spotkań.

Wyniki poszczególnych wag przedstawia się następująco:

W wadze koguciej Federowicz (W) pokonał na punkty Saleckiego (Ł), a Neubauer (W) wygrał z Kawalą I (Ł).

W wadze lekkiej Kawalą II (Ł) zwyciężył Piaską (W).

W półśredniej Śweczny (W) wygrał walkowerem wskutek nadwagi Hinea (Ł).

W wadze średniej Łupacki (W) przegrał na punkty z Jakubowskim (Ł).

W wadze półciężkiej Dąbrowski (W) pokonał Dąbrowskiego (Ł).

W ciężkiej Zimmer (Ł) zwyciężył na punkty Hoffmanna (W).

STRAJK PIŁKARZY FC ANTWERP

W Antwerpii gracze klubu sportowego Antwerp F. C., którzy mieli grać przeciw Wiśle w pierwszym dniu świąt Wielkanocy, odmówili stawienia się na boisku. Organizatorzy tego turnieju postanowili na miejsce Antwerpu wystawić kombinowaną reprezentację miasta Antwerpii. Postanowiono, że Wisła bez względu na wynik meczu eliminacyjnego wejdzie do finału.

KOUBKOWA STAŁA SIĘ NARESZCIE KOUBKIEM

Czeska agencja urzędowa donosi, że w Wielki Czwartek odbyła się nowa operacja słynnej rekordzistki Zdenki Koubkovej. Operacji dokonali dr. Burian i prof. dr. Kika. Tym razem wynik operacji był nomyślny. W Wielką Sobotę Zdenka Koubkova opuściła już zakład jako Zdenek Koubek. Formalności urzędowe, stwierdzające już ponad wszelką wątpliwość nową pleć Koubkovej, przeprowadzone zostaną w najbliższych dniach.

Od Administracji

W celu usunięcia ewentualnych niedokładności w sposobie doręczania naszych pism, prosimy P. T. Prenumeratorów o zgłaszanie reklamacji: osobliście w kanciarze naszego Wydawnictwa, ul. Zgoda 1 lub telefonicznie 691-65 i 230-00. Pismem reklamacyjnym prosimy kierować do Centrali Al. Jerozolimskie 121.

Tajemnicza śmierć chorążego W. P.

WILNO, 14. 4. Przy ul. Wileńskiej 1 w Nowej Wilejce wybuchł zagadkowy pożar. Spalił się dom chorążego Zielińskiego. W odległości 100 m. od miejsca pożaru znaleziono zwłoki chorążego Kuszedera. W pobliżu leżał rewolwer. Kuszeder był lokatorem domu Zielińskiego. Między obu mężczyznami istniały niesnaski.

Przypuszczają, że Kuszeder podpał dom Zielińskiego, poczem po pełnił samobójstwo. Władze prowadzą jednak również śledztwo w drugim kierunku, starając się wyśledzić, czy istotnie ma się do czynienia z samobójstwem, czy tylko z symulacją samobójstwa.

Student wysiedlony z Wilna

Starosta grodzki ogłosił decyzję, w której zabrania pobytu w pasie granicznym studentowi U. S. B. Waldemarowi Olszewskiemu.

Olszewski był skazany sądowo za udział w podrzuceniu petyardy pod bożnicę żydowską. Ponieważ Wilno samo również leży w pasie granicznym Olszewski musiał opuścić to miasto.

Pekła kierownica Katastrofa samochodu pod Lwowem

LWÓW, 14. 4. — Na 29 kilometrów szosy Lwów — Strij wydarzyła się wstrząsająca katastrofa samochodu. W kierunku Strija jechało autem pięć osób: lekarz weterynaryj z Chodorowa, dr. Jan Druszkiewicz, funkcjonariusz rzeźni miejskiej, Miron Kocowski oraz trzej mężczyźni nieznanego nazwiska.

W pewnej chwili w czasie szybkiej jazdy pekła w reku prowadzącego samochód dr. Druszkiewicza kierownica. Samochód całym pędem wjechał do rowu i przewrócił się do góry kołami. Ciężko ranny został dr. Druszkiewicz oraz Kocowski. Jadący w tyle pasażerowie doznali cięższych kontuzji.

Praca metoda lecznicza

Demoralizująca bezczynność u chorych

Praca, jako czynnik pomocniczy w leczeniu, była oddawna stosowana w całym szeregu stanów chorobowych przewlekłych, miejscowych lub ogólnych, i w leczeniu niektórych stanów psychicznych stanowi niezbędną, niczem nie dający się zastąpić środek leczniczy.

Przy leczeniu gruźlicy praca była do niedawna uważana za niewskazaną i szkodliwą; zupełny spokój chorych, zdawał się rokować najszybsze gojenie zapalnych procesów gruźliczych. Ale gruźlik, jako typowy chory chroniczny, przebywający zazwyczaj długie tygodnie, miesiące lub nawet lata w zakładzie leczniczym, demoralizuje się swą bezczynnością, nudzi się, upada na duchu, traci wiarę w pomyślny wynik leczenia, staje się dokuczliwy dla lekarzy, pielęgniarek, służby i współtowarzyszy niedoli.

Zły stan psychiczny wywiera z kolei bardzo ujemny wpływ na stan zdrowia chorych i na przebieg leczenia. Z drugiej strony, wyleczony chory, po powrocie do domu, do zwykłych warunków, odzwyczaiwszy się od pracy i utraciwszy niezbędną wprawę w swoim zawodzie, zdystansowany przez byłych towarzyszy pracy, niechętnie bierze się do pracy, opuszcza się i staje się nieraz na długo lub na stałe ciężarem rodziny lub ogółu, choćby nawet nie uległ nawrotowi choroby.

Stan psychiczny chorych, spowodowany bezczynnością i ciągłym myśleniem o swym cierpieniu, stał się początkowo bodźcem do zajęcia chorych w sanatoriach parogodziną lekką pracą. Dość duże już dziś doświadczenie w leczeniu gruźlików pracą przez niektóre sanatoria w Szwajcarii, z sanatorium dr. Kollier w Leyssin na czele, spowodowało, że coraz liczniejsze sanatoria zaczynają ją stosować u siebie. Użyteczność pracy w leczeniu gruźlików jest dziś powszechnie uznana. Nie brak i u nas gorących jej zwolenników. Statystyki licznych sanatoriów wykazują, że 50 proc. lub więcej chorych na gruźlicę płucną, oraz niemal wszyscy chorzy na gruźlicę chirurgiczną mogą i powinni pracować, przynajmniej w pewnych okresach czasu.

I, jeżeli do tej pory nie wprowadzono pracy w sanatoriach w Polsce, to nie pochodzi to z nieznaności lub niewiary w tę metodę leczenia, lecz wynika z dużych trudności organizacyjnych i finansowych z tem związanych.

Francois Mauriac

29)

CZARNE ANIOŁY

Z upoważnienia autora przełożyła Helena Hellerówna

Powieść

— Nie mamy się co lękać twej matki, tylko jego, tego bandyty... Nie lubię, gdy przybiera słodkie minki. Uważaj na wszystko, kochanie, przedewszystkiem na kuchnię... Nie wychodź, gdy noc zapadnie.

Kaszel nie pozwolił mu dalej mówić.
— Będziesz musiała przejrzeć rachunki Andrzeja. To syn dzierżawcy i zawsze trzyma za nimi. Mówią, że jest przywiązany do ziemi, ale to nie może być prawdą, jeśli trzyma z ludźmi, którzy nas wyzyskują. Zresztą jaki jest, widać już z tego, iż pozwala się okradać ojeu. Powoli dopuścił do tego, ażeby wszystkie należności się przedawniły... To słaby charakter. Tegoby jeszcze brakowało, ażeby został właścicielem. Miej go na oku.
Nie obawaj się — rzekła — Pilnuję ich wszystkich.

VII.

— Czy Andrzej się już trochę uspokoił?
— Tak, położył się i przymknął oczy. Zrobiłam mu zimny okład na czoło.

ABC — NOWINY CODZIENNE

Cyganeria Montparnasse'u

Siedziba piosenki, rzeźby i malarstwa

Montparnasse zdystansował niedługo po wojnie Montmartre, jako paryską siedzibę artystów, malarzy, rzeźbiarzy, piosenkarzy. Najazd nowobogackich, swoich i zagranicznych, rozkwit modnych, hałaśliwych, drogiej kabaretów nocnych, przepelnionych publicznością nie rozumiejącą francuskiego — wszystko to odebrało Montmartre'owi paryskiemu jego dawny charakter, zdegradowało

go do rzędu dzielnicy nocnych rozrywek dla bogatych i przepłoszyło w końcu cyganerię artystyczną, która w poszukiwaniu innego zakątka odnalazła Montparnasse, dawniej cichą dzielnicę. Tu powstały kawiarnie, kabarety, tu też zaroilo się od pracowni malarzskich i rzeźbiarskich, na ulicach zaroilo się od niezwykłych w tych stronach postaci i sylwetek.

Na Montparnassie narodziły

się współczesne prądy malarzskie, tu też wyrosła sława gwiazd palety ostatniej doby. Większość z nich zaczęła od klepania biedy i większość też na tem skończyła. Sława przyszła za późno dla wielu, a majątek zgarniali nie oni, lecz pośrednicy i kunsthändlerzy.

Jedną z pierwszych sław Montparnasse'u był Modigliani, dziwak i oryginał, który sprzedawał swoje obrazy za byle co, gdy nie miał na obiad lub na sakramentalną czarną kawę. Drugim skolei był Utrillo, talent wielki, naznaczony już jednak piętmem choroby śmiertelnej. Utrillo pił nałogowo, w międzyczasie rysował na czym popadło — na serwetce, obrusie, na skrawku papieru. Rysunki wykupywali pośrednicy za psie pieniądze. Fundowali mu likiery, wódki, a gdy się już upił, podsuwali mu do podpisania rysunki, które sprzedawali za dobre pieniądze.

Nie inaczej zaczynał słynny dzisiaj artysta japoński, Fujita. W zaraniu swej kariery i sławy sprzedawał po 8 — 10 franków obrazy i rysunki, byle zdobyć trochę grosza na życie. Dzisiaj Fujita jest człowiekiem bogatym, tak samo jak van Dongen, właściciel pałacu, aut, malarz-portrecista wielkich i możnych tego świata.

Tych jednak, którzy karierę artystyczną rozpoczęli od ciężkiej walki o byt, a ukoronowali ją sławą i fortuną, jest mało, nader mało w porównaniu z mniej szczęśliwymi choć równie, a może i więcej utalentowanymi, do których Fortuna nie zdążyła zawitać zawczasu.

Modigliani, Utrillo, których obrazy i rysunki skupywane są dzisiaj na wagę złota, rozchwytywane przez galerię sztuki i muzea, nie oglądali już za życia pełni powodzenia. Skończyli w biedzie, jak tylu innych, a na ich talentach żerowali z powodzeniem handlarze, zbijając pieniądze. Dzieje Montparnasse'u artystów są takie same, jak przedwojennego Montmartre'u: niewielu tylko wygrało los na loterii życia.

Talleyrand i wierzyście

Talleyrand, wieczny minister francuski, był znany z tego, że nie tylko wchodził jedną nogą za sobą, lecz również olbrzymią ilość drugą. Stąd wysmiewano go, że ma nogę za krótką, a zobowiązania za długie. Naturalnie nie było mowy, aby był kiedykolwiek w stanie pospłacać wszystkie swoje długie. Wyrobił sobie opinię dłużnika, który nie płaci wcale zobowiązań. Prowadząc pewnego razu długą debatę z wierzyście, usłyszał od jednego z nich następujące zdanie: „Kto-placi swoje długie, pomnaża swoje dobro”. Talleyrand jednak, nie wyprowadzony z równowagi, z miejsca odrzekł: „Jest to wierutne kłamstwo, puszczanie w świat przez wierzyście!”

Wojna z wronami

Mieszkańcy kilku miejscowości w Anglii wniosli zbiorowe zażalenie przeciwko wronom, domagając się od władz surowych zarządzeń. Okazało się bowiem, że od dłuższego czasu żadna z pań domu nie mogła powiesić bielizny na dworze. Ktoś stale zdejmował szczypek, którymi bielizna była przypięta do sznura, a często też bielizna spadała na ziemię. Po dłuższej obserwacji stwierdzono, że czynią to wrony, urządzając sobie z tego zabawę, która okazała się tak przykrą dla pań domu. Władze zostały wprowadzone w duży kłopot, nie wiedząc, co począć z tem zażaleniem.

(D. c. n.)

Kobiety syryjskie tkwią jeszcze w haremach

Narodowy Blok Syryjski postanowił utworzyć w swoim łonie sekcję kobiecą.

Ruch feministyczny w Syrii ma już swoją historję. Zeszłego roku był reprezentowany na międzynarodowym kongresie feministek w Konstantynopolu i od tego czasu rozwija wzmoczoną działalność na terenie swojego kraju, pomagając zamkniętym w haremach matkom i skazanym na przeróżne choroby dzieciom. Wynikiem tej działalności było powstanie „Kropki mleka”, gdzie matki mogą znaleźć wszystko, począwszy od po-

radę, a skończywszy na opiece lekarskiej. Poza tem zorganizowano żłobki pod dozorem specjalnych pielęgniarek i wychowawczyń.

Ostatnio powstał kobiecy oddział syryjskiego „Czerwonego Krzyża”, będący teoretycznie sekcją francuskiego „Czerwonego Krzyża”, lecz w praktyce działający zupełnie samodzielnie, mając do dyspozycji odpowiedni budynek i bezpłatną pomoc lekarską. Celem głównym powstania „Czerwonego Krzyża” kobiet syryjskich była ochrona dzieci przed gruźlicą.

Raj gadów na półwyspie helskim

Półwysp Helski, stanowiący pas ziemi zupełnie piaszczystej, po mimo swej niewidzianej i nieurodzajnej ziemi, jest „oazą” nie tylko dla różnych gatunków ptactwa, ale również spotyka się tu oryginalnych przedstawicieli fauny, w postaci paru gatunków gadów.

Do rzadkości nie należy spotkanie się z niejadowitym węzem niespodzianką gniewoszem (Coro-

nella laevis), czy też jaszczurkami w głązach nad zatoką. Pod Jastarnią moczary w lasach stanowią bazę różnego gatunku żab, które mają tam prawdziwy raj, gdyż bociany na Helu wogóle się nie gnieżdżą; ani dotychczas nie było nigdzie notowane, aby jakikolwiek bocian osiedlił się w innych miejscowościach półwyspu. Węży jadowitych niema wogóle.

Wodę z powietrza uzyskać można trzema sposobami

Tygodnik naukowy „Die Umschau” zamieszcza artykuł o uzyskaniu wody z powietrza, a więc o kwestji ważnej dla terenów ubogich w wodę. Chodzi tutaj o sy-

stem skraplania wilgoci powietrznej w płynną wodę.

Trzy sposoby wypracowano w ostatnich czasach, ale praktycznie nie zostały one jeszcze wypróbowane. Pierwszy wynalazek — francuski — dotyczy t. zw. „studzien powietrznych”, budowl, po której ścianach podczas chłódów nocnych skraplał się ma i spływał wilgoć powietrzna. Drugi system — niemieckiego wynalazcy — opiera się na wsiąknięciu wilgoci powietrznej, w szczególności nocą i we mgłę porannej, w odpowiednie materiały, w tym wypadku trociny. Trzeci sposób, również niemiecki, używa do uzyskania wilgoci środków chemicznych.

Hel przed 300 laty

Istnieją różne wzmianki, iż na przełomie XVI i XVII-go stulecia Jastarnia znajdowała się na wyspie, a mapa z roku 1655 pułkownika Dahlberga, zamieszczona w dziele Pufendorfa z r. 1696, wskazuje na 6 przetrw w półwyspie Helskim. Objasnienie mapy mówi, że przetrwy te w czasie burz napelniały się wodą, a podczas spokojnego morza zasypywał je piasek. Niektóre z nich mogły być nawet fosami, sztucznie przeko-

panemi koło fortów Kazimierzowa i Władysławowa, zbudowanych przez króla Władysława IV pod Kuźnicą i Chałupami. Niewątpliwie w owych czasach półwysp Helski był jeszcze mniej trwałym tworem, niż obecnie; wystawiany był na pastwę fal i wiatru, a dziś przed zniszczeniem i powstaniem wyrw chronią go umocnione lasem i plantacjami traw wydmy, oraz tamy, zbudowane w latach odzyskanej niepodległości.

Zaledwie godzina upłynęła od chwili, w której stary Desbats odkrył swe karty. Matylda zamknęła cicho drzwi pokoju, będącego dla niej jeszcze ciągle „pokojem Adili”, mimo że mieszkał w nim Gabriel.

— Wiedziałam, że Andrzej potrafi wpaść w gniew, gdyż często byłam świadkiem, jak wściekał się do nieprzytomności, nawet będąc już młodzieńcem. Ale nigdy w tym stopniu co dzisiaj... Co prawda cios jest straszny. Usiadła na łóżku. Gradère trzymał ręce w kieszeniach i z zaciśniętymi wargami palił.

— Najwięcej dziwi mnie to, że cierpi — dodała Matylda — Gniwa się, ale widać, że jest boleśnie dotknięty. Nie ulega wątpliwości, że kocha ziemię tak, jakby kochał kogoś. Odnosi się wrażenie, że kogoś stracił.

— Nie wierysz w to, co mówisz — wtrącił, nie patrząc na nią, Gabriel.

Rzuciła mu pytające spojrzenie. Wstrząsnął głową. — I ty chwalisz się, że go dobrze znasz, kochana Matyldo! Wiem więcej od ciebie, jakkolwiek przyjechałam dopiero wczoraj wieczór...

Te słowa zraniły ją nie dlatego, że mogły być zapowiedzią jakichś przykrych rzeczy z osobistego, jej nieznanego życia Andrzeja, lecz świadczyły o tem, że ten człowiek cieszy się zaufaniem młodzieńca. Wszak tego ranka, gdy ona jeszcze spała, opowiedział już ojcu to, czego ona wcale nie wiedziała.

— Oh, domyślam się wielu rzeczy! — odpowiedziała z roztargnieniem.

Kłamała. Nie miała pojęcia do czego Gabriel zmierz. On natomiast widział, że ona cierpi i ten ból zbudził w nim również ból, ale bez cienia sympatii. Dwa-dziesięcia lat temu, w tymże samym pokoju Matyldy, zmuszony był okazać Matyldzie swe prawdziwe oblicze. Wówczas to wreszcie przekonała się, jakim on był człowiekiem. Pamiętał łoskot jej upadającego ciała, gdy zemdała w korytarzu. Dziś w tym samym pokoju gnębiła ją troska o Andrzeja. Nie, nie był zazdrosny o Andrzeja... Pragnął jedynie złagodzić się z Matyldą w gorzkim wspomnieniu przeszłości. Ale wszystko w niej zamrło, nawet gorzyc i właśnie ta nicość drażniła go i czyniła wobec niej okrutnym. Patrzył na jej ból z ciekawością, jaką wzbudzało w nim zawsze cierpienie innych i z chęcią spotęgowania go. Udając naiwnego, rzekł:

— No pewnie! Jesteś zbyt spostrzegawcza, abyś miała nie wiedzieć, że w życiu Andrzeja jest jakaś kobieta.

— Wiedziałam o tem — odparła Matylda.

Patrzyła szeroko otwartymi oczyma na usta Gabriela.

— Zatem nie zdziwisz się, gdy powiem ci, że mu nic a nic na żadnym z nas nie zależy. To mój syn, odziedziczył po mnie ową energję, nie uznającą przeszkód w osiągnięciu zamierzonego celu. Ponieważ tak samo, jak matka kieruje się instynktem...

(D. c. n.)

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 666-68 (redaktor naczelny), 666-68 (sekretarjat), 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony: Zarząd 691-64, Prenumerata 691-66, Księgo-wość i Kasa 220-30. Dział Ogłoszeń Zgoda 1, tel. 691-56, Kantor — Zgoda 1, tel. 230-00. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa, Konto P.K.O. Nr. 15-798.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59, Włocławek, Cyganki 24, tel. 136. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2-30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3-30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1-iej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy, specjalne — 3 zł., lekar-skie — 30 gr. Nekrologia po 3 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunika-ty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.